

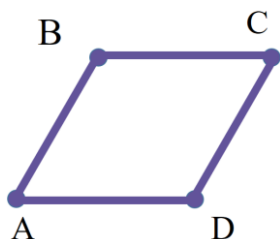
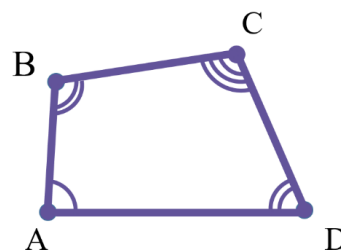
Тема: Повторення за темою «Чотирикутники»

Мета:

- *Навчальна:* систематизувати і узагальнити знання учнів про чотирикутники, закріплювати вміння розв'язувати задачі даного тематичного блоку
- *Розвиваюча:* розвивати вміння учнів використовувати набуті навички під час розв'язування задач;
- *Виховна:* виховувати наполегливість, вміння об'єктивно оцінювати здібності.

Хід уроку

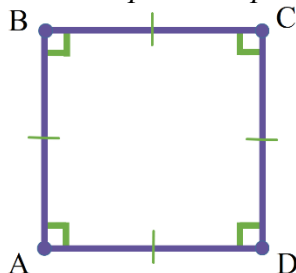
- **Що ми знаємо про чотирикутник?**
(Складається з 4-х вершин, будь які три з яких не лежать на одній прямій; 4-х відрізків, які з'єднують дані вершини послідовно)
- **Назвіть сусідні вершини чотирикутника**
(Наприклад A і B ; A і D)
- **Назвіть протилежні кути чотирикутника**
(Наприклад A і C)
- **В якому випадку чотирикутник буде опуклим?** (Якщо чотирикутник лежить з одного боку від кожної прямої, яка проходить через дві його сусідні вершини, то він опуклий)

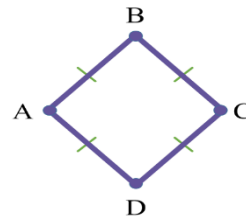
- **Що ми можемо сказати про кути паралелограма?** (Протилежні кути попарно рівні)
- **Що ми можемо сказати про діагоналі паралелограма?** (Діагоналі паралелограма точкою їх перетину діляться навпіл)

- **Назвіть особливу властивість прямокутника**
(Діагоналі прямокутника рівні)

- **Якою є особлива властивість ромба?** (Діагоналі ромба перпендикулярні і ділять його кути навпіл)

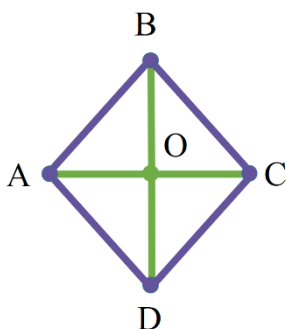
- **Чим особливий квадрат?**
(Діагоналі квадрата рівні, перпендикулярні, ділять кути квадрата навпіл і діляться точкою перетину навпіл)

Розв'язування задач

Задача 1

Один із кутів ромба $ABCD$ на 40° більше іншого. Знайдіть кути трикутника BOC , якщо O – точка перетину діагоналей.

Дано:

$ABCD$ – ромб;

$$\angle DAB = \angle ABC + 40^\circ;$$

Знайти:

$$\angle OBC - ?$$

$$\angle BCO - ?$$

$$\angle BOC - ?$$

Розв'язок:

$$\angle DAB + \angle ABC = 180^\circ \text{ (Як сума кутів ромба, прилеглих до однієї сторони);}$$

$$\left. \begin{array}{l} \angle DAB + \angle ABC = 180^\circ \\ \angle DAB = \angle ABC + 40^\circ \end{array} \right| \Rightarrow \angle ABC + 40^\circ + \angle ABC = 180^\circ;$$

$$2 \cdot \angle ABC = 140^\circ$$

$$\angle ABC = 70^\circ$$

$$\left. \begin{array}{l} \angle DAB + \angle ABC = 180^\circ \\ \angle ABC = 70^\circ \end{array} \right| \Rightarrow \angle DAB + 70^\circ = 180^\circ$$

$$\angle DAB = 110^\circ$$

$$\text{Діагоналі ромба ділять кути навпіл} \Rightarrow \angle OBC = \frac{\angle ABC}{2} = \frac{70^\circ}{2} = 35^\circ;$$

$$\text{Протилежні кути ромба рівні} \Rightarrow \angle DAB = \angle BCD = 110^\circ$$

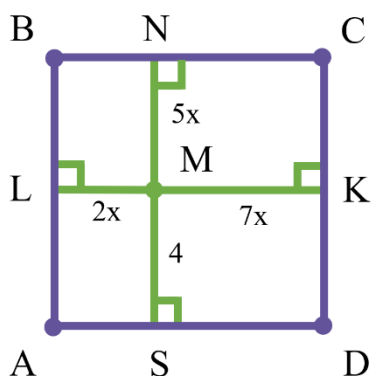
$$\text{Діагоналі ромба ділять кути навпіл} \Rightarrow \angle BCO = \frac{\angle BCD}{2} = \frac{110^\circ}{2} = 55^\circ$$

$$\text{Так як діагоналі ромба перетинаються під прямим кутом} \Rightarrow \angle BOC = 90^\circ$$

$$\text{Відповідь: } 35^\circ, 55^\circ, 90^\circ$$

Задача 2

Точка M розташована у внутрішній області квадрата $ABCD$ так, що відстані від неї до сторін AB , BC і CD пропорційні числам 2, 5 і 7, а відстані від M до прямої AD дорівнює 4 м. Знайдіть периметр цього квадрата.

Дано:

$ABCD$ – квадрат

$$AB = 2x; \quad BC = 5x;$$

$$CD = 7x; \quad MS = 4 \text{ м};$$

Знайти:

$$P_{ABCD} - ?$$

Розв'язок:

Так як відстанню від точки до прямої є довжина перпендикуляра, опущена з даної точки на пряму, то відрізки MN і MS лежать на одній прямій і ML та MK теж лежать на одній прямій $\Rightarrow 4 + 5x = 2x + 7x$

$$4x = 4$$

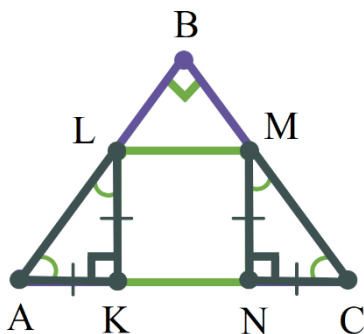
$$x = 1$$

Дві прямі перпендикулярні третій, паралельні між собою.

$$\text{Отже, } P_{ABCD} = 2SN + 2LK = 2 \cdot 9 + 2 \cdot 9 = 36 \text{ (см)}$$

Задача 3

В рівнобедрений прямокутний трикутник вписаний квадрат так, що дві його вершини знаходяться на гіпотенузі, і дві інші – на катетах. Знайдіть сторону квадрата, якщо відомо, що гіпотенуза дорівнює 30 дм.

Дано:

$\triangle ABC$ – рівнобедрений, прямокутний ($\angle B = 90^\circ$);

$KLMN$ – квадрат;

$AC = 30$ дм;

Знайти:

KL – ?

Розв'язок:

$\triangle ABC$ рівнобедрений і прямокутний $\Rightarrow \angle A = \angle C = 45^\circ$;

$\triangle ALK$ і $\triangle CMN$ рівні за катетом і протилежним кутом.

$\angle L = \angle M = 45^\circ$ (Тому що, $\angle A = \angle C = 45^\circ$ і $\angle K = \angle N = 90^\circ$) $\Rightarrow \triangle ALK$ і $\triangle CMN$ – рівнобедрені, а тому $LK = AK$, $MN = NC$.

Так як $\triangle ALK = \triangle CMN$, то $AK = NC = KN$ ($LK = KN = LM = MN$ як сторони квадрата).

Так як відрізок AC складається з трьох рівних відрізків $\Rightarrow KN = \frac{30}{3} = 10$ (дм)

Відповідь: $KL = 10$ (дм)

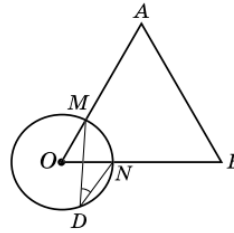
Домашнє завдання:

Повторити §1-5

Розв'язати письмово задачі (повне розв'язання)

Тема «ЧОТИРИКУТНИКИ»

1. (2011 р.) На малюнку зображено коло із центром у точці O та рівносторонній трикутник AOB , що перетинає коло в точках M і N . Точка D належить колу. Знайдіть градусну міру кута MDN .

А	Б	В	Г	Д
15°	30°	45°	60°	120°

2. (2015 р.) На діагоналі AC квадрата $ABCD$ задано точку, відстань від якої до сторін AB і BC дорівнює 2 см і 6 см відповідно. Визначте периметр квадрата $ABCD$.

А	Б	В	Г	Д
16 см	24 см	32 см	48 см	64 см

3. (2012 р.) Бісектриса кута A прямокутника $ABCD$ перетинає його більшу сторону BC в точці M . Визначте радіус кола (y см), описаного навколо прямокутника, якщо $BC = 24$ см, $AM = 10\sqrt{2}$ см.